

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๔๐๔/๑๔๙๗

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กม. ๑๐๔๐๐

๑ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง การรับรองรัฐและสถาปนาความสัมพันธ์กับสาธารณรัฐคุดาห์ใต้

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

ข้อสืบ หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีที่ สร.๐๒๐๔/๘๘๗๘ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือรับรองรัฐคุดาห์ใต้ ที่ GOSS/PO/J/1.E.1 ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ค.ศ. ๒๐๑๑

๒. ข้อมูลประเทศไทยสาธารณรัฐคุดาห์ใต้ จำนวน ๑๐๐ ชุด

๓. รายชื่อประเทศไทย ดินแดนและองค์กรที่ให้การรับรองและสถาปนาความสัมพันธ์กับคุดาห์ใต้
จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศได้พิจารณาเห็นสมควรรับรองรัฐและสถาปนาความสัมพันธ์
กับสาธารณรัฐคุดาห์ใต้ซึ่งเป็นรัฐเกิดใหม่ และให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงในโรบี สาธารณรัฐเดนยา
มีเขตอาณาครอบคลุมทั้งคุดาห์ใต้ รวมทั้งให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงในโรบี ดำเนินการต่อไป
ณ กรุงจูบา อีกตำแหน่งหนึ่ง จึงขอให้นำเสนอคณะกรรมการให้ความเห็นชอบและอนุมัติ โดยเรื่อง
ดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะกรรมการรัฐคุดาห์ใต้ให้ความเห็นชอบให้ไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต
กับสาธารณรัฐคุดาห์ใต้ด้วยรายละเอียดตามหนังสือที่ข้างต้น และได้มีการสถาปนาความสัมพันธ์อย่างเป็น
ทางการเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔

๑.๒ กระทรวงการต่างประเทศได้รับแจ้งจากสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงในโรบี
ว่า คุดาห์ใต้ได้ประกาศแยกตัวเป็นเป็นอิสระจากสาธารณรัฐคุดาห์ใต้และมีสถานะเป็นรัฐเอกราช เมื่อวันที่ ๙
กรกฎาคม ๒๕๖๔ ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๑.๓ การแยกตัวของคุดาห์ใต้เกิดจากหลักการกำหนดใจตนเอง (self
determination) ของประชาชนในพื้นที่ โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาลคุดาห์ใต้ ประเทศไทยยืนยัน
และการระหว่างประเทศ โดยเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๔ คุดาห์ใต้ได้ลงนามในความตกลง
สันติภาพแบบเบ็ดเสร็จ (Comprehensive Peace Agreement: CPA) ซึ่งมีสาระสำคัญให้ดินแดนคุดาห์ใต้
มีอำนาจในการปกครองตนเอง จนกว่าจะมีการลงประชามติให้ประชาชนชาวคุดาห์ใต้ตัดสินอนาคตของตนเอง
/และเมื่อ ...

และเมื่อเดือนมีนาคมปีเดียวกัน คณะกรรมการริบความมั่นคงแห่งสหประชาชาติได้ออกข้อมติที่ UNSC ๑๕๙๐ (๒๐๐๓) ให้จัดตั้งภารกิจรักษาสันติภาพของสหประชาชาติในซูดาน (United Nations Mission in Sudan: UNMIS) เพื่อตรวจสอบการดำเนินการตาม CPA ของทั้งสองฝ่าย ในที่สุด มีการลงประชามติเมื่อวันที่ ๙-๑๖ มกราคม ๒๕๕๔ ผลปรากฏว่า ประชาชนซูดานได้ร้อยละ ๗๘.๘๓ สนับสนุนให้ซูดานได้แยกออกจากซูดาน

๑.๔ ซูดานได้เป็นประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ และมีศักยภาพทางด้านพลังงาน โดยซูดานได้สามารถผลิตน้ำมันดิบได้ประมาณ ๓๗๕,๐๐๐ บาร์เรล ต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๗๕ ของปริมาณการผลิตน้ำมันของซูดานเดิมทั้งหมด ซึ่งเป็นรายได้หลักของรัฐบาลซูดานได้อย่างไรก็ได้ ซูดานได้ยังคงเป็นประเทศยากจน ขาดโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค เพราะที่ผ่านมา การพัฒนาประเทศส่วนใหญ่จะกระจายอยู่ทางซูดานตอนเหนือ ซูดานได้จึงต้องการความช่วยเหลือจากประเทศเพื่อนบ้าน ระหว่างประเทศอย่างมาก ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๕ ภายหลังการประกาศอิกราช ประเทศระหว่างประเทศได้ให้การรับรอง ซูดานได้อย่างรวดเร็ว โดยที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติได้ให้การรับรองซูดานให้เป็นสมาชิก สหประชาชาติลำดับที่ ๑๙๓ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และสหภาพแอฟริกาได้รับซูดานให้เป็นสมาชิกสหภาพแอฟริกาลำดับที่ ๕๕ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ณ วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ ได้มีประเทศและดินแดนต่างๆ ให้การรับรองซูดานได้แล้วจำนวนทั้งสิ้น ๑๐๗ ประเทศ/ดินแดน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๑.๖ โดยที่ไทยและซูดานได้ยังไม่สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตร่วมกัน กระทรวงการต่างประเทศจึงยังไม่ได้มอบหมายให้สถานเอกอัครราชทูตได้มีอาณาเขตครอบคลุมซูดานได้อย่างเป็นทางการ ขณะนี้ ซูดานได้ติดต่อไทยผ่านทางสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงไนโรบี สาธารณรัฐเคนยา เนื่องจากมีสำนักงานผู้แทนรัฐบาลซูดานได้ตั้งอยู่ กอปรกับซูดานได้มีอาณาเขตติดต่อกับเคนยา สามารถเดินทางติดต่อระหว่างกันได้โดยสะดวก

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

ในฐานะรัฐเอกราชใหม่ ซูดานได้จึงต้องขอรับการรับรองรัฐจากนานาประเทศ ซึ่งรวมถึงไทย การรับรองรัฐและสถาปนาความสัมพันธ์กับรัฐซูดานได้เข้าข่ายเรื่องที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติไว้ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ ข้อ ๙ เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์กรระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๓.๑ เพื่อเป็นการแสดงไมตรีจิตและสนับสนุนหลักการแยกประเทศของซูดานได้ที่เป็นไปอย่างชอบธรรม เนื่องควรที่ไทยจะรับรองรัฐซูดานได้ในโอกาสแรกและสถาปนาความสัมพันธ์

ทางการทูตในโอกาสต่อไป ซึ่งเป็นท่าทีที่สอดคล้องกับประชามธรรมระหว่างประเทศ อย่างไรก็ต้องไม่สามารถดำเนินการรับรองรัฐดูดานได้เดือนที่ เนื่องจากสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงในโรบี ได้รับหนังสือแจ้งเรื่องการประกาศเอกอัครราชทูตดูดานให้มีวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นช่วงรัฐบาลรักษาการที่ไม่มีอำนาจให้ความเห็นชอบในเรื่องดังกล่าว เพราะเข้าข่ายเป็นการกระทำอันมีผลสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีดูด ต่อไป อันเป็นข้อห้ามตามมาตรา ๑๘๑ วรรค (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐

๓.๙ โดยที่ผู้แทนรัฐบาลไทยอาจมีโอกาสได้พบกับผู้แทนรัฐบาลดูดานได้เป็นครั้งแรกระหว่างการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญ ครั้งที่ ๖๖ ระหว่างเดือนกันยายน – ธันวาคม ๒๕๕๔ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ดังนั้น หากคณะรัฐมนตรีสามารถให้ความเห็นชอบการรับรองรัฐและสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับดูดานได้ก่อนการเข้าร่วมการประชุมสมัชชาฯ กระทรวงการต่างประเทศจะใช้โอกาสดังกล่าวพบปะหารือกับผู้แทนรัฐบาลดูดานได้ ซึ่งจะเข้าร่วมการประชุมดังกล่าวเกี่ยวกับแนวทางการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตและการรับความร่วมมือด้านต่างๆ

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๔.๑ ให้ความเห็นชอบในการรับรองรัฐดูดานได้ และให้ความเห็นชอบในหลักการให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการเพื่อสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับดูดานได้ ส่วนวิธีการดำเนินการและช่วงระยะเวลาให้อยู่ในดุลยพินิจของกระทรวงการต่างประเทศ โดยจะหารือกับฝ่ายดูดานได้ในโอกาสต่อไป

๔.๒ อนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงในโรบี มีเขตอาณาครอบคลุมดูดานได้ และให้เอกสารราชทูต ณ กรุงในโรบี สาธารณรัฐเคนยา สำรองสำเนา สำรองสำเนาของกระทรวงการต่างประเทศ โดยจะuba อีกด้านหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอก่อนการรับรองรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

 (นายสุรพงษ์ ตีรภัทร์ชัยกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเชี่ยวชาญ ๑๘๑ ประจำเดือน พฤษภาคม ๒๕๕๔

กองเผยแพร่องค์กร

โทร. ๐ ๒๔๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๐๙๙

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๔๙